

PROOIMION

1 Ἡροδότου Ἀλικαρνησέος ἱστορίας ἀπόδεξις ἦδε, ὡς μήτε τὰ
γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων τῷ χρόνῳ ἐξίτηλα γένηται, μήτε ἔργα μεγάλα
τε καὶ θαυμαστά, τὰ μὲν Ἕλλησι, τὰ δὲ βαρβάροισι ἀποδεχθέντα, ἀκλεᾶ
γένηται, τὰ τε ἄλλα καὶ δι' ἣν αἰτίην ἐπολέμησαν ἀλλήλοισι.

6 POLYKRATES VAN SAMOS

6.1. HET SUCCES VAN POLYKRATES

3.39 De militaire successen van Polykrates

1 Καμβύσεω δὲ ἐπ' Αἴγυπτον στρατευομένου ἐποιήσαντο καὶ
Λακεδαιμόνιοι στρατηγὴν ἐπὶ Σάμον τε καὶ Πολυκράτεια τὸν
Αἰάκεος, ὃς ἔσχε Σάμον ἐπαναστάς. Καὶ τὰ μὲν πρῶτα τριχῆ
δασάμενος τὴν πόλιν τοῖσι ἀδελφεοῖσι Πανταγνώτῳ καὶ Συλοσῶντι
5 ἔνειμε, μετὰ δὲ τὸν μὲν αὐτῶν ἀποκτείνας, τὸν δὲ νεώτερον
Συλοσῶντα ἐξελάσας ἔσχε πᾶσαν Σάμον, ἔχων δὲ ξεινίην Ἀμάσι τῷ
Αἰγύπτου βασιλεῖ συνεθήκατο, πέμπων τε δῶρα καὶ δεκόμενος ἄλλα
παρ' ἐκείνου. Ἐν χρόνῳ δὲ ὀλίγῳ αὐτίκα τοῦ Πολυκράτεος τὰ
πρήγματα ἠϋξέτο καὶ ἦν βεβωμένα ἀνά τε τὴν Ἰωνίην καὶ τὴν ἄλλην
10 Ἑλλάδα· ὅκου γὰρ ἰθύσειε στρατεύεσθαι, πάντα οἱ ἐχώρει εὐτυχέως.
Ἐκτετο δὲ πεντηκοντέρους τε ἑκατὸν καὶ χιλίους τοξότας. Ἐφερε δὲ
καὶ ἦγε πάντας διακρίνων οὐδένα· τῷ γὰρ φίλῳ ἔφη χαριεῖσθαι
μᾶλλον ἀποδιδούς τὰ ἔλαβε ἢ ἀρχὴν μηδὲ λαβόν. Συχνὰς μὲν δὴ τῶν
νήσων ἀραιρήκεε, πολλὰ δὲ καὶ τῆς ἠπείρου ἄστεα. Ἐν δὲ δὴ καὶ
15 Λεσβίους πανστρατιῆ βοηθέοντας Μιλησίοισι ναυμαχίῃ κρατήσας

εἶλε, οἱ τὴν τάφρον περὶ τὸ τεῖχος τὸ ἐν Σάμῳ πᾶσαν δεδεμένοι ὄρυξαν.

3-40 Amasis waarschuwt Polykrates

1 Καί κως τὸν Ἄμασιν εὐτυχέων μεγάλως ὁ Πολυκράτης οὐκ ἐλάνθανε, ἀλλὰ οἱ τοῦτ' ἦν ἐπιμελής. Πολλῶ δὲ ἔτι πλεῦνός οἱ εὐτυχίης γινομένης γράψας ἐς βυβλίον τάδε ἐπέστειλε ἐς Σάμον·

“Ἄμασις Πολυκράτει ὧδε λέγει. Ἦδὺ μὲν πυνθάνεσθαι ἄνδρα φίλον

5 καὶ ξεῖνον εὖ πρήσσοντα, ἐμοὶ δὲ αἱ σαὶ μεγάλαι εὐτυχίαι οὐκ ἀρέσκουσι, ἐπισταμένῳ τὸ θεῖον ὡς ἔστι φθονερόν. Καί κως βούλομαι καὶ αὐτὸς καὶ τῶν ἄν κήδωμαι τὸ μὲν τι εὐτυχέειν τῶν πρηγμάτων, τὸ δὲ προσπταίειν, καὶ οὕτω διαφέρειν τὸν αἰῶνα ἐναλλάξ πρήσσω ἢ εὐτυχέειν τὰ πάντα. Οὐδένα γάρ κω λόγῳ οἶδα ἀκούσας ὅστις ἐς

10 τέλος οὐ κακῶς ἐτελεύτησε πρόρριζος, εὐτυχέων τὰ πάντα. Σὺ ὦν νῦν ἐμοὶ πειθόμενος ποιήσον πρὸς τὰς εὐτυχίας τοιάδε· φροντίσας τὸ ἄν εὐρύης ἐόν τοι πλείστου ἄξιον καὶ ἐπ' ᾧ σὺ ἀπολομένῳ μάλιστα τὴν ψυχὴν ἀλγήσεις, τοῦτο ἀπόβαλε οὕτω ὅκως μηκέτι ἦξει ἐς ἀνθρώπους.

“Ἦν τε μὴ ἐναλλάξ ἤδη τῶπὸ τούτου αἱ εὐτυχίαι τοι τῆσι πάθησι

15 προσπίπτωσι, τρόπῳ τῷ ἐξ ἐμεῦ ὑποκειμένῳ ἀκέο.”

3.41 Polykrates volgt het advies van Amasis op

1 Ταῦτα ἐπιλεξάμενος ὁ Πολυκράτης καὶ νόφ λαβὼν ὡς οἱ εὖ ὑπετίθετο
ὁ Ἄμασις, ἐδίζητο ἐπ' ᾧ ἂν μάλιστα τὴν ψυχὴν ἀσηθείη ἀπολομένῳ
τῶν κειμηλίων, διζήμενος δ' εὗρισκε τόδε· ἦν οἱ σφρηγὶς τὴν ἐφόρει
χρυσόδετος, σμαράγδου μὲν λίθου ἐοῦσα, ἔργον δὲ ἦν Θεοδώρου τοῦ
5 Τηλεκλέος Σαμίου. Ἐπεὶ ᾧν ταύτην οἱ ἐδόκεε ἀποβαλεῖν, ἐποίηε
τοιάδε· πεντηκόντερον πληρώσας ἀνδρῶν ἐσέβη ἐς αὐτήν, μετὰ δὲ
ἀναγαγεῖν ἐκέλευε ἐς τὸ πέλαγος· ὡς δὲ ἀπὸ τῆς νήσου ἐκὰς ἐγένετο,
περιελόμενος τὴν σφρηγίδα πάντων ὁρώντων τῶν συμπλῶν ρίπτει ἐς
τὸ πέλαγος. Τοῦτο δὲ ποιήσας ἀπέπλεε, ἀπικόμενος δὲ ἐς τὰ οἰκία
10 συμφορῇ ἐχρᾶτο.

3.42 Polykrates krijgt zijn ring terug

1 Πέμπτη δὲ ἢ ἕκτη ἡμέρη ἀπὸ τούτων τάδε οἱ συνήνεικε γενέσθαι·
ἀνήρ ἀλιεὺς λαβὼν ἰχθὺν μέγαν τε καὶ καλὸν ἠξίου μιν Πολυκράτει
δῶρον δοθῆναι· φέρων δὴ ἐπὶ τὰς θύρας Πολυκράτει ἔφη ἐθέλειν
ἐλθεῖν ἐς ὄψιν, χωρήσαντος δέ οἱ τούτου ἔλεγε διδοὺς τὸν ἰχθύν· “ὦ
5 βασιλεῦ, ἐγὼ τόνδε ἐλὼν οὐκ ἐδικαίωσα φέρειν ἐς ἀγορὴν, καίπερ γε
ἐὼν ἀποχειροβίωτος, ἀλλὰ μοι ἐδόκεε σεῦ τε εἶναι ἄξιος καὶ τῆς σῆς
ἀρχῆς· σοὶ δὴ μιν φέρων δίδωμι.” Ὁ δὲ ἡσθεῖς τοῖσι ἔπεσι ἀμείβεται
τοισίδε· “Κάρτα τε εὖ ἐποίησας καὶ χάρις διπλὴ τῶν τε λόγων καὶ τοῦ
δώρου· καὶ σε ἐπὶ δεῖπνον καλέομεν.” Ὁ μὲν δὴ ἀλιεὺς μέγα
10 ποιούμενος ταῦτα ἦε ἐς τὰ οἰκία, τὸν δὲ ἰχθὺν τάμνοντες οἱ
θεράποντες εὐρίσκουσι ἐν τῇ νηδίᾳ αὐτοῦ ἐνεοῦσαν τὴν Πολυκράτεος
σφρηγίδα. Ὡς δὲ εἶδόν τε καὶ ἔλαβον τάχιστα, ἔφερον κεχαρηκότες
παρὰ τὸν Πολυκράτα, διδόντες δέ οἱ τὴν σφρηγίδα ἔλεγον ὅτεω τρόπῳ
εὐρέθη. Τὸν δὲ ὡς ἐσῆλθε θεῖον εἶναι τὸ πρῆγμα, γράφει ἐς βυβλίον
15 πάντα τὰ ποιήσαντά μιν οἷα καταλελάβηκε, γράψας δὲ ἐς Αἴγυπτον
ἐπέθηκε.

3.43 **Amasis verbreekt de vriendschap met Polykrates**

1 Ἐπιλεξάμενος δὲ ὁ Ἄμασις τὸ βιβλίον τὸ παρὰ τοῦ Πολυκράτεος
ἦκον, ἔμαθε ὅτι ἐκκομίσαι τε ἀδύνατον εἶη ἀνθρώπῳ ἄνθρωπον ἐκ τοῦ
μέλλοντος γίνεσθαι πρήγματος, καὶ ὅτι οὐκ εὖ τελευτήσιν μέλλοι
Πολυκράτης εὐτυχέων τὰ πάντα, ὅς καὶ τὰ ἀποβάλλει εὕρισκει.
5 Πέμπας δέ οἱ κήρυκα ἐς Σάμον διαλύεσθαι ἔφη τὴν ξεινίην. Τοῦδε δὲ
εἵνεκεν ταῦτα ἐποίηε, ἵνα μὴ συντυχίης δεινῆς τε καὶ μεγάλης
Πολυκράτεια καταλαβούσης αὐτὸς ἀλγήσειε τὴν ψυχὴν ὡς περὶ ξείνου
ἀνδρός.

7 DE TIRANNEN VAN KORINTHE

7.1. KYPSELOS

5.92 Sokles vertelt over de tirannen van Korinthe

1 Οἱ μὲν ταῦτα ἔλεγον, τῶν δὲ συμμάχων τὸ πλῆθος οὐκ ἐνεδέκετο τοὺς λόγους. Οἱ μὲν νυν ἄλλοι ἡσυχίην ἤγον, Κορίνθιος δὲ Σωκλῆς ἔλεξε τάδε·

5.92α “Doe een ander niet aan, wat jij zelf niet wilt”

1 “Ἡ δὴ ὅ τε οὐρανὸς ἔνερθε ἔσται τῆς γῆς καὶ ἡ γῆ μετέωρος ὑπὲρ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἄνθρωποι νομὸν ἐν θαλάσῃ ἔξουσι καὶ ἰχθύες τὸν πρότερον ἄνθρωποι, ὅτε γε ὑμεῖς, ὦ Λακεδαιμόνιοι, ἰσοκρατίας καταλύοντες τυραννίδας ἐς τὰς πόλεις κατάγειν παρασκευάζεσθε, τοῦ

5 οὔτε ἀδικώτερόν ἐστι οὐδὲν κατ’ ἀνθρώπους οὔτε μαιφονώτερον. Εἰ γὰρ δὴ τοῦτό γε δοκέει ὑμῖν εἶναι χρηστὸν ὥστε τυραννεύεσθαι τὰς πόλεις, αὐτοὶ πρῶτοι τύραννον καταστησάμενοι παρὰ σφίσι αὐτοῖσι οὔτω καὶ τοῖσι ἄλλοισι δίξησθε κατιστάναι· νῦν δὲ αὐτοὶ τυράννων ἄπειροι ἐόντες καὶ φυλάσσοντες τοῦτο δεινότατα ἐν τῇ Σπάρτῃ μὴ

10 γενέσθαι, παραχρᾶσθε ἐς τοὺς συμμάχους· εἰ δὲ αὐτοῦ ἔμπειροι ἔατε
κατὰ περ ἡμεῖς, εἴχετε ἂν περὶ αὐτοῦ γνώμας ἀμείνονας
συμβαλέσθαι ἢ περ νῦν.

5.92β Twee orakels

1 Κορινθίοισι γὰρ ἦν πόλιος κατάστασις τοιήδε· ἦν ὀλιγαρχίη, καὶ
τοῦτοι† Βακχιάδαι καλεόμενοι ἔνεμον τὴν πόλιν, ἐδίδοσαν δὲ καὶ
ἤγοντο ἐξ ἀλλήλων. Ἀμφίονι δὲ ἐόντι τούτων τῶν ἀνδρῶν γίνεται
θυγάτηρ χωλή· οὖνομα δὲ οἱ ἦν Λάβδα. Ταύτην Βακχιαδέων γὰρ
5 οὐδεὶς ἤθελε γῆμαι, ἴσχει Ἡετίων ὁ Ἐχεκράτεος, δήμου μὲν ἐὼν ἐκ
Πέτρης, ἀτὰρ τὰ ἀνέκαθεν Λαπίθης τε καὶ Καινείδης. Ἐκ δὲ οἱ ταύτης
τῆς γυναικὸς οὐδ' ἐξ ἄλλης παῖδες ἐγίνοντο· ἐστάλη ὦν ἐς Δελφοὺς
περὶ γόνου. Ἐσιόντα δὲ αὐτὸν ἰθέως ἡ Πυθίη προσαγορεύει τοισίδε
τοῖσι ἔπεσι·

10 Ἡετίων, οὔτις σε τίει πολύτιτον ἐόντα.

Λάβδα κύει, τέξει δ' ὀλοοῖτροχον· ἐν δὲ πεσεῖται

ἀνδράσι μουνάρχοισι, δικαίῳσει δὲ Κόρινθον.

Ταῦτα χρησθέντα τῷ Ἡετίωνι ἐξαγγέλλεται κως τοῖσι Βακχιάδησι,
τοῖσι τὸ μὲν πρότερον γενόμενον χρηστήριον ἐς Κόρινθον ἦν ἄσημον,
15 φέρον τε ἐς τὸντὸ καὶ τὸ τοῦ Ἡετίωνος καὶ λέγον ὧδε·

Αἰετὸς ἐν πέτρῃσι κύει, τέξει δὲ λέοντα

καρτερὸν ὠμηστὴν· πολλῶν δ' ὑπὸ γούνατα λύσει.

Ταῦτά νυν εὖ φράζεσθε, Κορίνθιοι, οἱ περὶ καλῆν

Πειρήνην οἰκεῖτε καὶ ὄφρυόντα Κόρινθον.

5.92γ Een mislukte kindermoord

1 Τοῦτο μὲν δὴ τοῖσι Βακχιάδησι πρότερον γενόμενον ἦν ἀτέκμαρτον,
τότε δὲ τὸ Ἡετίωνι γενόμενον ὡς ἐπύθοντο, αὐτίκα καὶ τὸ πρότερον
συνῆκαν ἐὸν συνωδὸν τῷ Ἡετίωνος. Συνέντες δὲ καὶ τοῦτο εἶχον ἐν
ἡσυχίῃ, ἐθέλοντες τὸν μέλλοντα Ἡετίωνι γίνεσθαι γόνον διαφθεῖραι.
5 Ὡς δ' ἔτεκε ἡ γυνὴ τάχιστα, πέμπουσι σφέων αὐτῶν δέκα ἐς τὸν δῆμον
ἐν τῷ κατοίκητο Ἡετίων ἀποκτενέοντας τὸ παιδίον. Ἀπικόμενοι δὲ
οὔτοι ἐς τὴν Πέτρην καὶ παρελθόντες ἐς τὴν αὐλὴν τὴν Ἡετίωνος
αἴτεον τὸ παιδίον· ἡ δὲ Λάβδα εἰδυῖά τε οὐδὲν τῶν εἵνεκα ἐκεῖνοι

ἀπικοίατο καὶ δοκέουσα σφεας φιλοφροσύνης τοῦ πατρὸς εἶνεκα
10 αἰτέειν φέρουσα ἐνεχείρισε αὐτῶν ἐνί. Τοῖσι δὲ ἄρα ἐβεβούλευτο
κατ' ὁδὸν τὸν πρῶτον αὐτῶν λαβόντα [τὸ παιδίον] προσουδίσαι.
Ἐπειτε ὧν ἔδωκε φέρουσα ἡ Λάβδα, τὸν λαβόντα τῶν ἀνδρῶν θείῃ
τύχῃ προσεγέλασε τὸ παιδίον, καὶ τὸν φρασθέντα τοῦτο οἰκτός τις
ἴσχει ἀποκτεῖναι, κατοικτίρας δὲ παραδιδοῖ τῷ δευτέρῳ, ὁ δὲ τῷ
15 τρίτῳ, οὕτω τε διεξῆλθε διὰ πάντων τῶν δέκα παραδιδόμενον,
οὐδενὸς βουλομένου διεργάσασθαι. Ἀποδόντες ὧν ὀπίσω τῇ τεκούσῃ
τὸ παιδίον καὶ ἐξελθόντες ἔξω, ἐστεῶτες ἐπὶ τῶν θυρέων ἀλλήλων
ἄπτοντο καταιτιώμενοι καὶ μάλιστα τοῦ πρώτου λαβόντος, ὅτι οὐκ
ἐποίησε κατὰ τὰ δεδογμένα, ἐς ὃ δὴ σφι χρόνου ἐγγινομένου ἔδοξε
20 αὐτίς παρελθόντας πάντας τοῦ φόνου μετίσχειν.

5.92δ Een zoektocht zonder succes

1 Ἔδει δὲ ἐκ τοῦ Ἡετίωνος γόνου Κορίνθῳ κακὰ ἀναβλαστῆν. Ἡ
Λάβδα γὰρ πάντα ταῦτα ἤκουε ἐστεῶσα πρὸς αὐτῆσι τῆσι θύρῃσι·
δείασα δὲ μή σφι μεταδόξη καὶ τὸ δεύτερον λαβόντες τὸ παιδίον
ἀποκτείνωσι, φέρουσα κατακρύπτει ἐς τὸ ἀφραστότάτον οἱ ἐφαίνετο
5 εἶναι, ἐς κυψέλην, ἐπισταμένη ὡς εἰ ὑποστρέψαντες ἐς ζήτησιν
ἀπικνεοῖατο, πάντα ἐρευνήσῃν μέλλοιεν· τὰ δὲ καὶ ἐγένετο.
Ἔσελθοῦσι δὲ καὶ διζημένοισι αὐτοῖσι ὡς οὐκ ἐφαίνετο, ἐδόκεε
ἀπαλλάσσεσθαι καὶ λέγειν πρὸς τοὺς ἀποπέμψαντας ὡς πάντα
ποιήσῃαν τὰ ἐκεῖνοι ἐνετείλαντο.

5.92ε Een orakel voor Kypselos

1 Οἱ μὲν δὲ ἀπελθόντες ἔλεγον ταῦτα· Ἡετίωνι δὲ μετὰ ταῦτα ὁ παῖς
ἠϋξάνετο, καὶ οἱ διαφυγόντι τοῦτον τὸν κίνδυνον ἀπὸ τῆς κυψέλης
ἐπωνυμίην Κύπελος οὔνομα ἐτέθη. Ἄνδρωθέντι δὲ καὶ μαντευομένῳ
Κυψέλῳ ἐγένετο ἀμφιδέξιον χρηστήριον ἐν Δελφοῖσι, τῷ πίσυρος
5 γενόμενος ἐπεχείρησέ τε καὶ ἔσχε Κόρινθον. Ὁ δὲ χρησμὸς ὅδε ἦν·

Ὀλβιος οὗτος ἀνὴρ ὃς ἐμὸν δόμον ἐσκαταβαίνει,
Κύψελος Ἡετίδης, βασιλεὺς κλειτοῖο Κορίνθου,
αὐτὸς καὶ παῖδες, παίδων γε μὲν οὐκέτι παῖδες.

Τὸ μὲν δὴ χρηστήριον τοῦτο ἦν, τυραννεύσας δὲ ὁ Κύψελος τοιοῦτος
10 δὴ τις ἀνὴρ ἐγένετο· πολλοὺς μὲν Κορινθίων ἐδίωξε, πολλοὺς δὲ
χρημάτων ἀπεστέρησε, πολλῶ δέ τι πλείστους τῆς ψυχῆς.

7.2. PERIANDROS

5.92ζ Thrasyboulos geeft Periandros een lesje

1 Ἄρξαντος δὲ τούτου ἐπὶ τριήκοντα ἔτεα καὶ διαπλέξαντος τὸν βίον
εὖ διάδοχος οἱ τῆς τυραννίδος ὁ παῖς Περίανδρος γίνεται. Ὁ τοίνυν
Περίανδρος κατ' ἀρχὰς μὲν ἦν ἡπιώτερος τοῦ πατρός, ἐπεῖτε δὲ
ὠμίλησε δι' ἀγγέλων Θρασυβούλῳ τῷ Μιλήτου τυράννῳ, πολλῶ ἔτι
5 ἐγένετο Κυψέλου μαιφονώτερος. Πέμπας γὰρ παρὰ Θρασύβουλον
κήρυκα ἐπυνθάνετο ὄντινα ἂν τρόπον ἀσφαλέστατον κατα-
στησάμενος τῶν πρηγμάτων κάλλιστα τὴν πόλιν ἐπιτροπεύοι.
Θρασύβουλος δὲ τὸν ἐλθόντα παρὰ τοῦ Περιάνδρου ἐξήγαγε ἔξω τοῦ
ἄστεος, ἐσβὰς δὲ ἐς ἄρουραν ἐσπαρμένην ἅμα τε διεξήιε τὸ λήιον
10 ἐπειρωτῶν τε καὶ ἀναποδίζων τὸν κήρυκα κατὰ τὴν ἀπὸ Κορίνθου
ἄπιξιν, καὶ ἐκόλουε αἰεὶ ὅκως τινὰ ἴδοι τῶν ἀσταχῶν ὑπερέχοντα,
κολούων δὲ ἔρριπτε, ἐς ὃ τοῦ ληίου τὸ κάλλιστόν τε καὶ βαθύτατον
διέφθειρε τρόπῳ τοιούτῳ. Διεξελθὼν δὲ τὸ χωρίον καὶ ὑποθέμενος
ἔπος οὐδὲν ἀποπέμπει τὸν κήρυκα. Νοστήσαντος δὲ τοῦ κήρυκος ἐς
15 τὴν Κόρινθον ἦν πρόθυμος πυνθάνεσθαι τὴν ὑποθήκην ὁ Περίανδρος.

Ὁ δὲ οὐδέν οἱ ἔφη Θρασύβουλον ὑποθέσθαι, θαμάζειν τε αὐτοῦ παρ' οἷόν μιν ἄνδρα ἀποπέμψειε, ὡς παραπλήγᾳ τε καὶ τῶν ἑωυτοῦ σινάμωρον, ἀπηγεόμενος τά περ πρὸς Θρασυβούλου ὁπώπεε.

5.921 **De wraak van Melissa; de conclusie van Sokles**

1 Περίανδρος δὲ συνεῖς τὸ ποιηθὲν καὶ νόῳ σχῶν ὥς οἱ ὑπετίθετο
Θρασύβουλος τοὺς ὑπερόχους τῶν ἀστῶν φονεύειν, ἐνθαῦτα δὴ πάσαν
κακότητα ἐξέφαινε ἐς τοὺς πολιήτας. Ὅσα γὰρ Κύψελος ἀπέλιπε
κτείνων τε καὶ διώκων, Περίανδρός σφρα ἀπετέλεσε, μὴ δὲ ἡμέρη
5 ἀπέδυσσε πάσας τὰς Κορινθίων γυναῖκας διὰ τὴν ἑωυτοῦ γυναῖκα
Μέλισσαν. Πέμψαντι γὰρ οἱ ἐς Θεσπρωτοὺς ἐπ' Ἀχέροντα ποταμὸν
ἀγγέλους ἐπὶ τὸ νεκυομαντήιον παρακαταθήκης πέρι ξεινικῆς οὔτε
σημανέειν ἔφη ἡ Μέλισσα ἐπιφανείσα οὔτε κατερέειν ἐν τῷ κείται
χώρα ἢ παρακαταθήκη· ῥιγοῦν τε γὰρ καὶ εἶναι γυμνή· τῶν γὰρ οἱ
10 συγκατέθαψε εἰμάτων ὄφελος εἶναι οὐδὲν οὐ κατακαυθέντων·
μαρτύριον δὲ οἱ εἶναι ὡς ἀληθῆα ταῦτα λέγει, ὅτι ἐπὶ ψυχρὸν τὸν
ἵπνον Περίανδρος τοὺς ἄρτους ἐπέβαλε. Ταῦτα δὲ ὡς ὀπίσω

ἀπηγγέλθη τῷ Περιάνδρῳ (πιστὸν γάρ οἱ ἦν τὸ συμβόλαιον, ὃς νεκρῷ
εἰσὸς Μελίσση ἐμίγη), ἰθέως δὴ μετὰ τὴν ἀγγελίην κήρυγμα
15 ἐποιήσατο ἐς τὸ Ἑραῖον ἐξιέναι πάσας τὰς Κορινθίων γυναῖκας. Αἱ
μὲν δὴ ὡς ἐς ὄρτην ἦσαν κόσμῳ τῷ καλλίστῳ χρεώμεναι, ὁ δ'
ὑποστήσας τοὺς δορυφόρους ἀπέδυσέ σφεας πάσας ὁμοίως, τὰς τε
ἐλευθέραι καὶ τὰς ἀμφιπόλους, συμφορήσας δὲ ἐς ὄρυγμα Μελίσση
ἐπευχόμενος κατέκαιε. Ταῦτα δὲ οἱ ποιήσαντι καὶ τὸ δεύτερον
20 πέμπσαντι ἔφρασε τὸ εἶδωλον τὸ Μελίσσης ἐς τὸν κατέθηκε χώρον τοῦ
ξείνου τὴν παρακαταθήκην. Τοιοῦτο μὲν ὑμῖν ἐστὶ ἡ τυραννίς, ἧ
Λακεδαιμόνιοι, καὶ τοιούτων ἔργων. Ἡμεῖς δὲ τοὺς Κορινθίους τό τε
αὐτίκα θῶμα μέγα εἶχε ὅτε ὑμεῖς εἶδομεν μεταπεμπομένους Ἰπίην,
νῦν τε δὴ καὶ μεζόνως θαμάζομεν λέγοντας ταῦτα, ἐπιμαρτυρόμεθά
25 τε ἐπικαλεόμενοι ὑμῖν θεοὺς τοὺς Ἑλληνίους μὴ κατιστάναι
τυραννίδας ἐς τὰς πόλεις. Οὐκ ὦν παύσεσθε ἀλλὰ πειρήσεσθε παρὰ τὸ
δίκαιον κατάγοντες Ἰπίην; Ἴστε ὑμῖν Κορινθίους γε οὐ
συναινέοντας.”

7.3. LYKOPHRON

3.50 Lykophron hoort over de dood van zijn moeder

1 Ἐπεῖτε γὰρ τὴν ἑωυτοῦ γυναῖκα Μέλισσαν Περίανδρος ἀπέκτεινε,
συμφορὴν τοιήνδε οἱ ἄλλην συνέβη πρὸς τῇ γεγонуίῃ γενέσθαι· ἦσάν
οἱ ἐκ Μελίσσης δύο παῖδες, ἡλικίην ὁ μὲν ἑπτακαίδεκα, ὁ δὲ
ὀκτωκαίδεκα ἔτεα γεγονώς. Τούτους ὁ μητροπάτωρ Προκλέης, ἐὼν
5 Ἐπιδαύρου τύραννος, μεταπεμψάμενος παρ' ἑωυτὸν ἐφιλοφρονέετο,
ὡς οἰκὸς ἦν θυγατρὸς ἐόντας τῆς ἑωυτοῦ παῖδας. Ἐπεῖτε δέ σφεας
ἀπεπέμπετο, εἶπε προπέμπων αὐτούς· “ἘΑρα ἴστε, ὦ παῖδες, ὅς ὑμέων
τὴν μητέρα ἀπέκτεινε;” Τοῦτο τὸ ἔπος ὁ μὲν πρεσβύτερος αὐτῶν ἐν
οὐδενὶ λόγῳ ἐποιήσατο· ὁ δὲ νεώτερος, τῷ οὐνομα ἦν Λυκόφρων,
10 ἤλγησε ἀκούσας οὕτως ὥστε ἀπικόμενος ἐς τὴν Κόρινθον ἄτε φονέα
τῆς μητρὸς τὸν πατέρα οὔτε προσεῖπε, διαλεγομένῳ τε οὐ τι
προσδιελέγετο ἱστορέοντί τε λόγον οὐδένα ἐδίδου. Τέλος δέ μιν
περιθύμως ἔχων ὁ Περίανδρος ἐξελαύνει ἐκ τῶν οἰκίων.

3.51 **Lykophron verjaagd en buitengesloten**

1 Ἐξελάσας δὲ τοῦτον ἰστόρειε τὸν πρεσβύτερον τά σφι ὁ μητροπάτωρ
διελέχθη. Ὁ δὲ οἱ ἀπηγέετο ὡς σφεας φιλοφρόνως ἐδέξατο, ἐκείνου
δὲ τοῦ ἔπεος τό σφι ὁ Προκλέης ἀποστέλλων εἶπε, ἄτε οὐ νόφ λαβῶν,
οὐκ ἐμέμνητο. Περίανδρος δὲ οὐδεμίαν μηχανὴν ἔφη εἶναι μὴ οὐ σφι
5 ἐκείνον ὑποθέσθαι τι, ἐλιπάρεέ τε ἱστορέων. Ὁ δὲ ἀναμνησθεὶς εἶπε
καὶ τοῦτο. Περίανδρος δὲ νόφ λαβῶν [καὶ τοῦτο] καὶ μαλακὸν
ἐνδιδόναι βουλόμενος οὐδέν, τῇ ὁ ἐξελασθεὶς ὑπ' αὐτοῦ παῖς δίαιταν
ἐποιέετο, ἐς τούτους πέμπων ἄγγελον ἀπηγόρευε μὴ μιν δέκεσθαι
οἰκίοισι. Ὁ δὲ ὄκως ἀπελαυνόμενος ἔλθοι ἐς ἄλλην οἰκίην,
10 ἀπηλαύνετ' ἂν καὶ ἀπὸ ταύτης, ἀπειλέοντός τε τοῦ Περιάνδρου τοῖσι
δεξαμένοισι καὶ ἐξέργειν κελεύοντος. Ἀπελαυνόμενος δ' ἂν ἦιε ἐπ'
ἐτέρην τῶν ἐταίρων· οἱ δὲ ἄτε Περιάνδρου ἐόντα παῖδα, καίπερ
δειμαίνοντες, ὅμως ἐδέκοντο.

1 Τέλος δὲ ὁ Περίανδρος κήρυγμα ἐποιήσατο, ὃς ἂν ἢ οἰκίοισι
 ὑποδέξῃται μιν ἢ προσδιαλεχθῇ, ἰρὴν ζημίην τοῦτον τῷ Ἀπόλλωνι
 ὀφείλῃν, ὅσῃν δὴ εἶπας. Πρὸς ὧν δὴ τοῦτο τὸ κήρυγμα οὔτε τίς οἱ
 διαλέγεσθαι οὔτε οἰκίοισι δέκεσθαι ἤθελε· πρὸς δὲ οὐδὲ αὐτὸς
 5 ἐκεῖνος ἐδικαίου πειρᾶσθαι ἀπειρημένου, ἀλλὰ διακαρτερέων ἐν
 τῆσι στοιῆσι ἐκαλινδέετο. Τετάρτη δὲ ἡμέρῃ ἰδὼν μιν ὁ Περίανδρος
 ἀλουσίησί τε καὶ ἀσιτίησι συμπεπτωκότα οἴκτιρε· ὑπεῖς δὲ τῆς ὀργῆς
 ἦε ἄσσον καὶ ἔλεγε· “ᾠ παῖ, κότερα τούτων αἰρετώτερα ἔστι, ταῦτα
 τὰ νῦν ἔχων πρήσσεις, ἢ τὴν τυραννίδα καὶ <τὰ> ἀγαθὰ τὰ νῦν ἐγὼ
 10 ἔχω, ταῦτα ἐόντα τῷ πατρὶ ἐπιτήδεον παραλαμβάνειν; Ὅς ἐὼν ἐμός τε
 παῖς καὶ Κορίνθου τῆς εὐδαίμονος βασιλεὺς ἀλήτην βίον εἶλεν,
 ἀντιστατέων τε καὶ ὀργῇ χρεώμενος ἐς τὸν σε ἤκιστα ἐχρῆν. Εἰ γάρ
 τις συμφορὴ ἐν αὐτοῖσι γέγονε, ἐξ ἧς ὑποψίην ἐς ἐμὲ ἔχεις, ἐμοὶ τε
 αὕτη γέγονε καὶ ἐγὼ αὐτῆς τὸ πλεὺν μέτοχός εἰμι, ὅσῳ αὐτὸς σφεα
 15 ἐξεργασάμην. Σὺ δὲ μαθὼν ὅσῳ φθονέεσθαι κρέσσον ἐστὶ ἢ
 οἰκτίρεσθαι, ἅμα τε ὀκοῖόν τι ἐς τοὺς τοκέας καὶ ἐς τοὺς κρέσσονας
 τεθυμῶσθαι, ἄπιθι ἐς τὰ οἰκία.” Περίανδρος μὲν τούτοισι αὐτὸν

κατελάμβανε, ὁ δὲ ἄλλο μὲν οὐδὲν ἀμείβεται τὸν πατέρα, ἔφη δὲ μιν
ἱρὴν ζημίην ὀφείλειν τῷ θεῷ ἕωτῷ ἐς λόγους ἀπικόμενον. Μαθὼν δὲ
20 ὁ Περίανδρος ὡς ἄπορόν τι τὸ κακὸν εἶη τοῦ παιδὸς καὶ ἀνίκητον, ἐξ
ὀφθαλμῶν μιν ἀποπέμπεται στείλας πλοῖον ἐς Κέρκυραν· ἐπεκράτεε
γὰρ καὶ ταύτης. Ἀποστείλας δὲ τοῦτον ὁ Περίανδρος ἐστρατεύετο ἐπὶ
τὸν πενθερὸν Προκλέα, ὡς τῶν παρεόντων οἱ πρηγμάτων ἐόντα
αἰτιώτατον, καὶ εἶλε μὲν τὴν Ἐπίδαυρον, εἶλε δὲ αὐτὸν Προκλέα καὶ
25 ἐζώγησε.

3.53 **Het einde van Lykophron**

1 Ἐπεὶ δὲ τοῦ χρόνου προβαίνοντος ὁ [τε] Περίανδρος παρηβήκεε καὶ
συνεγινώσκετο ἕωτῷ οὐκέτι εἶναι δυνατὸς τὰ πρήγματα ἐπορᾶν τε
καὶ διέπειν, πέμπων ἐς τὴν Κέρκυραν ἀπεκάλεε τὸν Λυκόφωνα ἐπὶ
τὴν τυραννίδα· ἐν γὰρ δὴ τῷ πρεσβυτέρῳ τῶν παίδων οὐκ ἐνώρα, ἀλλὰ
5 οἱ κατεφαίνετο εἶναι νωθέστερος. Ὁ δὲ Λυκόφρων οὐδὲ ἀνακρίσιος
ἠξίωσε τὸν φέροντα τὴν ἀγγελίην. Περίανδρος δὲ περιεχόμενος τοῦ
νεηνίεω δεύτερα ἀπέστελλε ἐπ' αὐτὸν τὴν ἀδελφεήν, ἕωτοῦ δὲ
θυγατέρα, δοκέων μιν μάλιστα ταύτης ἂν πείθεσθαι. Ἀπικομένης δὲ

ταύτης καὶ λεγούσης· “ὦ παῖ, βούλει τὴν τε τυραννίδα ἐς ἄλλους
10 πεσεῖν καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς διαφορηθέντα μᾶλλον ἢ αὐτὸς σφεα
ἀπελθὼν ἔχειν; Ἔπιθι ἐς τὰ οἰκία, παῦσαι σεωυτὸν ζημιῶν. Ἡ
φιλοτιμίη κτῆμα σκαιόν· μὴ τῷ κακῷ τὸ κακὸν ἰῶ. Πολλοὶ τῶν
δικαίων τὰ ἐπιεικέστερα προτιθεῖσι. Πολλοὶ δὲ ἤδη τὰ μητρώια
διζήμενοι τὰ πατρώια ἀπέβαλον. Τυραννὶς χρῆμα σφαλερόν, πολλοὶ
15 δὲ αὐτῆς ἐρασταὶ εἰσι, ὁ δὲ γέρον τε ἤδη καὶ παρηβηκῶς· μὴ δῶς τὰ
σεωυτοῦ ἀγαθὰ ἄλλοισι.” Ἡ μὲν δὴ τὰ ἐπαγωγότατα διδαχθεῖσα ὑπὸ
τοῦ πατρὸς ἔλεγε πρὸς αὐτόν, ὁ δὲ ὑποκρινόμενος ἔφη οὐδαμὰ ἤξειν
ἐς Κόρινθον, ἔστ’ ἂν πυνθάνηται περιεόντα τὸν πατέρα.
Ἀπαγγειλάσης δὲ ταύτης ταῦτα τὸ τρίτον Περίανδρος κήρυκα πέμπει
20 βουλόμενος αὐτὸς μὲν ἐς Κέρκυραν ἵκειν, ἐκεῖνον δὲ ἐκέλευε ἐς
Κόρινθον ἀπικόμενον διάδοχον γίνεσθαι τῆς τυραννίδος.
Καταινέσαντος δ’ ἐπὶ τούτοισι τοῦ παιδὸς ὁ μὲν Περίανδρος
ἐστέλλετο ἐς τὴν Κέρκυραν, ὁ δὲ παῖς [οἶ] ἐς τὴν Κόρινθον. Μαθόντες
δὲ οἱ Κερκυραῖοι τούτων ἕκαστα, ἵνα μὴ σφί Περίανδρος ἐς τὴν
25 χώραν ἀπίκηται, κτείνουσι τὸν νεηνίσκον. Ἀντὶ τούτων μὲν
Περίανδρος Κερκυραίους ἐτιμωρέετο.

9 HIPPIAS EN DE STRIJD OM DE MACHT IN ATHENE

9.1. HIPPIAS IN SPARTA

5-90 De Spartanen zien hun vergissing in

1 Ἐς τιμωρίην δὲ παρασκευαζόμενοισι αὐτοῖσι ἐκ Λακεδαιμονίων
πρῆγμα ἐγειρόμενον ἐμπόδιον ἐγένετο. Πυθόμενοι γὰρ
Λακεδαιμόνιοι τὰ ἐκ τῶν Ἀλκμεωνιδέων ἐς τὴν Πυθίην
μεμηχανημένα καὶ τὰ ἐκ τῆς Πυθίης ἐπὶ σφέας τε καὶ τοὺς
5 Πεισιστρατίδας συμφορὴν ἐποιεῦντο διπλήν, ὅτι τε ἄνδρας ξείνους
σφίσι ἐόντας ἐξεληγάκεσαν ἐκ τῆς ἐκείνων, καὶ ὅτι ταῦτα ποιήσασι
χάρις οὐδεμία ἐφαίνετο πρὸς Ἀθηναίων. Ἔτι τε πρὸς τούτοισι ἐνήγόν
σφεας οἱ χρησιμοὶ λέγοντες πολλά τε καὶ ἀνάρσια ἔσεσθαι αὐτοῖσι ἐξ
Ἀθηναίων, τῶν πρότερον μὲν ἦσαν ἀδαέες, τότε δὲ Κλεομένεος
10 κομίσαντος ἐς Σπάρτην ἐξέμαθον. Ἐκτήσατο δὲ ὁ Κλεομένης ἐκ τῆς
Ἀθηναίων ἀκροπόλιος τοὺς χρησμούς, τοὺς ἔκτηντο μὲν πρότερον οἱ
Πεισιστρατίδαι, ἐξελαυνόμενοι δὲ ἔλιπον ἐν τῷ ἱρῷ καταλειφθέντας
δὲ ὁ Κλεομένης ἀνέλαβε.

5.91 **Bijeenkomst in Sparta**

1 Τότε δὲ ὡς ἀνέλαβον οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς χρησμοὺς καὶ τοὺς
Ἀθηναίους ὥρων ἀύξομένους καὶ οὐδαμῶς ἐτοίμους ἐόντας
πείθεσθαι σφίσι, νόῳ λαβόντες ὡς ἐλεύθερον μὲν εἶναι τὸ γένος τὸ
Ἀττικὸν ἰσόρροπον τῷ ἐαυτῶν ἂν γίνοιτο, κατεχόμενον δὲ ὑπὸ
5 τυραννίδος ἀσθενὲς καὶ πειθαρχέεσθαι ἔτοιμον, μαθόντες [δὲ]
τούτων ἕκαστα μετεπέμποντο Ἰππὶν τὸν Πεισιστράτου ἀπὸ Σιγείου
τοῦ ἐν Ἑλλησπόντῳ [ἐς ὃ καταφεύγουσι οἱ Πεισιστρατίδαι]. Ἐπεῖτε
δέ σφι Ἰππίης καλεόμενος ἦκε, μεταπεμψάμενοι καὶ τῶν ἄλλων
συμμάχων ἀγγέλους ἔλεγόν σφι Σπαρτιῆται τάδε· “Ἄνδρες σύμμαχοι,
10 συγγινώσκομεν αὐτοῖσι ἡμῖν οὐ ποιήσασι ὀρθῶς· ἐπαρθέντες γὰρ
κιβδήλοισι μαντηίοισι ἄνδρας ξείνους ἐόντας ἡμῖν τὰ μάλιστα καὶ
ἀναδεκομένους ὑποχειρίας παρέξειν τὰς Ἀθήνας, τούτους ἐκ τῆς
πατρίδος ἐξηλάσαμεν, καὶ ἔπειτα ποιήσαντες ταῦτα δήμῳ ἀχαρίστῳ
παρεδώκαμεν τὴν πόλιν, ὃς ἐπεῖτε δι’ ἡμέας ἐλευθερωθεὶς ἀνέκυψε,
15 ἡμέας μὲν καὶ τὸν βασιλέα ἡμέων περιυβρίσας ἐξέβαλε, δόξαν δὲ
φύσας ἀυξάνεται, ὥστε ἐκμεμαθήκασι μάλιστα μὲν οἱ περίοικοι

αὐτῶν Βοιωτοὶ καὶ Χαλκιδέες, τάχα δέ τις καὶ ἄλλος ἐκμαθήσεται
ἀμαρτῶν. Ἐπεῖτε δὲ ἐκεῖνα ποιήσαντες ἡμάρτομεν, νῦν πειρησόμεθα
σφεα ἅμα ὑμῖν ἀκεόμενοι· αὐτοῦ γὰρ τούτου εἵνεκεν τόνδε τε Ἰππίην
20 μετεπεμψάμεθα καὶ ὑμέας ἀπὸ τῶν πολίων, ἵνα κοινῶ τε λόγῳ καὶ
κοινῶ στόλῳ ἐσαγαγόντες αὐτὸν ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποδῶμεν τὰ καὶ
ἀπειλόμεθα.”

9.4. DE SLAG BIJ MARATHON

6.109 Meningsverschil in de Atheense generale staf

1 Τοῖσι δὲ Ἀθηναίων στρατηγοῖσι ἐγίνοντο δίχα αἱ γνώμαι, τῶν μὲν
οὐκ ἐόντων συμβαλεῖν (ὀλίγους γὰρ εἶναι στρατιῇ τῇ Μήδων
συμβάλειν), τῶν δὲ καὶ Μιλτιάδεω κελευόντων. Ὡς δὲ δίχα τε
ἐγίνοντο καὶ ἐνίκα ἢ χείρων τῶν γνωμέων, ἐνθαῦτα, ἦν γὰρ
5 ἐνδέκατος ψηφιδόφορος ὁ τῷ κυάμφ λαχὼν Ἀθηναίων πολεμαρχεῖν
(τὸ παλαιὸν γὰρ Ἀθηναῖοι ὁμόψηφον τὸν πολέμαρχον ἐποιεῦντο τοῖσι
στρατηγοῖσι), ἦν δὲ τότε πολέμαρχος Καλλίμαχος Ἀφιδναῖος, πρὸς
τοῦτον ἐλθὼν Μιλτιάδης ἔλεγε τάδε. “Ἐν σοὶ νῦν, Καλλίμαχε, ἐστὶ ἢ
καταδουλώσαι Ἀθήνας ἢ ἐλευθέρας ποιήσαντα μνημόσυνον λιπέσθαι

10 ἐς τὸν ἅπαντα ἀνθρώπων βίον οἶον οὐδὲ Ἄρμόδιός τε καὶ
Ἄριστογείτων [λείπουσι]. Νῦν γὰρ δὴ, ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι, ἐς
κίνδυνον ἤκουσι μέγιστον, καὶ ἦν μὲν γε ὑποκύψωσι τοῖσι Μήδοισι,
δέδεκται τὰ πείσονται παραδεδομένοι Ἰππῆι, ἣν δὲ περιγένηται αὕτη
ἡ πόλις, οἷη τέ ἐστι πρώτη τῶν Ἑλληνίδων πολιῶν γενέσθαι. Κῶς ὦν
15 δὴ ταῦτα οἶά τέ ἐστι γενέσθαι, καὶ κῶς ἐς σέ τοι τούτων ἀνήκει τῶν
πρηγμάτων τὸ κῦρος ἔχειν, νῦν ἔρχομαι φράσω. Ἡμέων τῶν
στρατηγῶν ἐόντων δέκα δίχα γίνονται αἱ γνώμαι, τῶν μὲν κελευόντων
συμβαλεῖν, τῶν δὲ οὐ. Ἦν μὲν νυν μὴ συμβάλωμεν, ἔλπομαί τινα
στάσιν μεγάλην διασεῖσειν ἐμπεσοῦσαν τὰ Ἀθηναίων φρονήματα
20 ὥστε μηδίσαι· ἦν δὲ συμβάλωμεν πρὶν τι καὶ σαθρὸν Ἀθηναίων
μετεξετέροισι ἐγγενέσθαι, θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων οἰοί τέ εἶμεν
περιγενέσθαι τῇ συμβολῇ. Ταῦτα ὦν πάντα ἐς σέ νῦν τείνει καὶ ἐκ
σέο ἄρτηται· ἦν γὰρ σὺ γνώμη τῇ ἐμῇ προσθῆ, ἔστι τοι πατρίς τε
ἐλευθέρη καὶ πόλις πρώτη τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι· ἦν δὲ <τὴν> τῶν
25 ἀποσπευδόντων τὴν συμβολὴν ἔλη, ὑπάρξει τοι τῶν ἐγὼ κατέλεξα
ἀγαθῶν τὰ ἐναντία.”

10 KLEISTHENES VAN SIKYON

6.128 De kandidaten in Sikyon op de proef gesteld

1 Τοσοῦτοι μὲν ἐγένοντο οἱ μνηστήρες· ἀπικομένων δὲ τούτων ἐς τὴν
προειρημένην ἡμέρην ὁ Κλεισθένης πρῶτα μὲν τὰς πάτρας τε αὐτῶν
ἀνεπύθετο καὶ γένος ἐκάστου. Μετὰ δὲ κατέχων ἐνιαυτὸν διεπειρᾶτο
αὐτῶν τῆς τε ἀνδραγαθίης καὶ τῆς ὀργῆς καὶ παιδεύσιός τε καὶ
5 τρόπου, καὶ ἐνὶ ἐκάστῳ ἰὼν ἐς συνουσίην καὶ συνάπασιν· καὶ ἐς
γυμνάσιά τε ἐξαγινέων ὅσοι ἦσαν αὐτῶν νεώτεροι, καὶ τὸ μέγιστον,
ἐν τῇ συνεστοῖ διεπειρᾶτο· ὅσον γὰρ κατεῖχε χρόνον αὐτοῦς, τοῦτον
πάντα ἐποίει καὶ ἅμα ἐξείνιζε μεγαλοπρεπέως. Καὶ δὴ κου μάλιστα
τῶν μνηστήρων ἠρέσκοντό <οἱ> οἱ ἀπ' Ἀθηνέων ἀπιγμένοι, καὶ
10 τούτων μᾶλλον Ἴπποκλείδης ὁ Τεισάνδρου καὶ κατ' ἀνδραγαθίην
ἐκρίνετο καὶ ὅτι τὸ ἀνέκαθεν τοῖσι ἐν Κορίνθῳ Κυπελίδησι ἦν
προσῆκων.

6.129 Een uitbundige dans met catastrofale gevolgen

1 Ὡς δὲ ἡ κυρία ἐγένετο τῶν ἡμερέων τῆς τε κατακλίσιος τοῦ γάμου
καὶ ἐκφάσιος αὐτοῦ Κλεισθένης τὸν κρίνοι ἐκ πάντων, θύσας βοῦς
ἐκατὸν ὁ Κλεισθένης εὐώχεε αὐτούς τε τοὺς μνηστῆρας καὶ
Σικυωνίους πάντας. Ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἐγίνοντο, οἱ μνηστῆρες ἔριν
5 εἶχον ἀμφὶ τε μουσικῇ καὶ τῷ λεγομένῳ ἐς τὸ μέσον. Προϊούσης δὲ
τῆς πόσιος κατέχων πολλὸν τοὺς ἄλλους ὁ Ἴπποκλείδης ἐκέλευσέ οἱ
τὸν ἀύλητὴν ἀύλησαι ἐμμέλειαν, πειθομένου δὲ τοῦ ἀύλητέω
ὀρχήσατο. Καί κως ἐωυτῷ μὲν ἀρεστῶς ὀρχέετο, ὁ Κλεισθένης δὲ
ὀρέων ὅλον τὸ πρῆγμα ὑπόπτειε. Μετὰ δὲ ἐπισχὼν ὁ Ἴπποκλείδης
10 χρόνον ἐκέλευσέ τινα τράπεζαν ἐσενεῖκαι, ἐσελθούσης δὲ τῆς
τραπέζης πρῶτα μὲν ἐπ' αὐτῆς ὀρχήσατο Λακωνικὰ σχημάτια, μετὰ δὲ
ἄλλα Ἀττικά, τὸ τρίτον δὲ τὴν κεφαλὴν ἐρείσας ἐπὶ τὴν τράπεζαν
τοῖσι σκέλεσι ἐχειρονόμησε. Κλεισθένης δὲ τὰ μὲν πρῶτα καὶ τὰ
δεύτερα ὀρχομένου ἀποστυγέων γαμβρὸν ἄν οἱ ἔτι γενέσθαι
15 Ἴπποκλείδεα διὰ τὴν τε ὀρχησιν καὶ τὴν ἀναιδείην κατεῖχε ἐωυτόν,
οὐ βουλόμενος ἐκραγῆναι ἐς αὐτόν· ὡς δὲ εἶδε τοῖσι σκέλεσι

χειρονομήσαντα, οὐκέτι κατέχειν δυνάμενος εἶπε· “ᾠ παῖ
Τεισάνδρου, ἀπορχήσαό γε μὲν τὸν γάμον.” Ὁ δὲ Ἴπποκλείδης
ὑπολαβὼν εἶπε· “Οὐ φροντὶς Ἴπποκλείδη.”

6.130 And the winner is...

1 Ἄπο τούτου μὲν τοῦτο ὀνομάζεται· Κλεισθένης δὲ σιγὴν ποιησάμενος
ἔλεξε ἐς μέσον τάδε· “Ἄνδρες παιδὸς τῆς ἐμῆς μνηστῆρες, ἐγὼ καὶ
πάντας ὑμέας ἐπαινέω καὶ πᾶσι ὑμῖν, εἰ οἶόν τε εἶη, χαριζοίμην ἄν,
μήτ’ ἓνα ὑμέων ἐξαίρετον ἀποκρίνων μήτε τοὺς λοιποὺς
5 ἀποδοκιμάζων· ἀλλ’ οὐ γὰρ οἶά τέ ἐστι μιῆς περὶ παρθένου
βουλευόντα πᾶσι κατὰ νόον ποιέειν, τοῖσι μὲν ὑμέων
ἀπελαυνομένοισι τοῦδε τοῦ γάμου τάλαντον ἀργυρίου ἐκάστῳ
δωρεὴν δίδωμι τῆς ἀξιώσιος εἵνεκα τῆς ἐξ ἐμεῦ γῆμαι καὶ τῆς ἐξ
οἴκου ἀποδημίας, τῷ δὲ Ἄλκμέωνος Μεγακλεῖ ἐγγυῶ παῖδα τὴν ἐμὴν
10 Ἄγαρίστην νόμοισι τοῖσι Ἀθηναίων.” Φαμένου δὲ ἐγγυᾶσθαι
Μεγακλέος ἐκεκύρωτο ὁ γάμος Κλεισθένεϊ.

6.131 De afstammelingen van Megakles

1 Ἀμφὶ μὲν κρίσι τῶν μνηστήρων τοσαῦτα ἐγένετο, καὶ οὕτω
Ἀλκμεωνίδαι ἐβώσθησαν ἀνά τὴν Ἑλλάδα. Τούτων δὲ
συνοικησάντων γίνεται Κλεισθένης τε ὁ τὰς φυλάς καὶ τὴν
δημοκρατίην Ἀθηναίοισι καταστήσας, ἔχων τὸ οὔνομα ἀπὸ τοῦ
5 μητροπάτορος τοῦ Σικυωνίου· οὗτός τε δὴ γίνεται Μεγακλείϊ καὶ
Ἴπποκράτης, ἐκ δὲ Ἴπποκράτεος Μεγακλέης τε ἄλλος καὶ Ἀγαρίστη
ἄλλη, ἀπὸ τῆς Κλεισθένεος Ἀγαρίστης ἔχουσα τὸ οὔνομα, ἣ
συνοικήσασά τε Ξανθίπῳ τῷ Ἀρίφρονος καὶ ἔγκυος ἐοῦσα εἶδε ὄψιν
ἐν τῷ ὕπνῳ, ἐδόκεε δὲ λέοντα τεκεῖν· καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας τίκτει
10 Περικλέα Ξανθίπῳ.

11 GELON VAN SYRAKUSE

11.2. DE GRIEKEN VRAGEN GELON OM HULP

7.157 Sparta en Athene vragen Gelon om hulp

1 Τότε δ' ὡς οἱ ἄγγελοι τῶν Ἑλλήνων ἀπίκατο ἐς τὰς Συρηκούσας,
ἐλθόντες αὐτῷ ἐς λόγους ἔλεγον τάδε· “Ἐπεμψαν ἡμέας
Λακεδαιμόνιοι [τε καὶ Ἀθηναῖοι] καὶ οἱ τούτων σύμμαχοι
παραλαμψομένους σε πρὸς τὸν βάρβαρον· τὸν γὰρ ἐπιόντα ἐπὶ τὴν
5 Ἑλλάδα πάντως κου πυνθάνει, ὅτι Πέρσης ἀνὴρ μέλλει ζεύξας τὸν
Ἑλλήσποντον καὶ ἐπάγων πάντα τὸν ἠῶν στρατὸν ἐκ τῆς Ἀσίας
στρατηλατήσειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, πρόσχημα μὲν ποιούμενος ὡς ἐπ'
Ἀθήνας ἐλαύνει, ἐν νόφ δὲ ἔχων πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα ὑπ' ἐωυτῷ
ποιήσασθαι. Σὺ δὲ δυνάμιός τε <γὰρ> ἤκεις μεγάλης καὶ μοῖρά τοι τῆς
10 Ἑλλάδος οὐκ ἐλαχίστη μετὰ ἄρχοντί γε Σικελίης, βοήθει τε τοῖσι
ἐλευθεροῦσι τὴν Ἑλλάδα καὶ συνελευθέρου. Ἀλῆς μὲν γὰρ γενομένη
πᾶσα ἡ Ἑλλὰς χεὶρ μεγάλη συνάγεται, καὶ ἀξιόμαχοι γινόμεθα τοῖσι
ἐπιούσι· ἦν δὲ ἡμέων οἱ μὲν καταπροδιδῶσι, οἱ δὲ μὴ θέλωσι
τιμωρέειν, τὸ δὲ ὑγιαῖνον τῆς Ἑλλάδος ἦ ὀλίγον, τοῦτο δὲ ἤδη δεινὸν

15 γίνεται μὴ πέση πᾶσα ἢ Ἑλλάς. Μὴ γὰρ ἐλπίσης, ἣν ἡμέας
καταστρέψῃται ὁ Πέρσης μάχη κρατήσας, ὡς οὐκὶ ἤξει παρὰ σέ γε,
ἀλλὰ πρὸ τούτου φύλαξαι· βοηθέων γὰρ ἡμῖν σεωυτῶ τιμωρέεις· τῷ δὲ
εὖ βουλευθέντι πρήγματι τελευτῆ ὡς τὸ ἐπίπαν χρηστὴ ἐθέλει
ἐπιγίνεσθαι.”

7.158 Gelon stelt zijn voorwaarden

1 Οἱ μὲν ταῦτα ἔλεγον, Γέλων δὲ πολλὸς ἐνέκειτο λέγων τοιάδε·
“Ἄνδρες Ἕλληνες, λόγον ἔχοντες πλεονέκτην ἐτολήσατε ἐμὲ
σύμμαχον ἐπὶ τὸν βάρβαρον παρακαλέοντες ἐλθεῖν. Αὐτοὶ δὲ ἐμεῦ
πρότερον δεηθέντος βαρβαρικοῦ στρατοῦ συνεπάψασθαι, ὅτε μοι
5 πρὸς Καρχηδονίους νεῖκος συνῆπτο, ἐπισκήπτοντός τε τὸν Δωριέος
τοῦ Ἀναξανδρίδεω πρὸς Ἑγεσταίων φόνον ἐκπρήξασθαι,
ὑποτείνοντός τε τὰ ἐμπόρια συνελευθεροῦν ἀπ’ ὧν ὑμῖν μεγάλαι
ὠφελίαι τε καὶ ἐπαυρέσιες γεγόνασι, οὔτε ἐμεῦ εἵνεκα ἦλθετε
βοηθήσοντες οὔτε τὸν Δωριέος φόνον ἐκπρηξόμενοι, τό τε κατ’ ὑμέας
10 τάδε πάντα ὑπὸ βαρβάροισι νέμεται. Ἄλλὰ εὖ γὰρ ἡμῖν καὶ ἐπὶ τὸ
ἄμεινον κατέστη. Νῦν δὲ ἐπειδὴ περιελήλυθε ὁ πόλεμος καὶ ἀπῖκται

ἔς ὑμέας, οὕτω δὴ Γέλωνος μνήστις γέγονε. Ἀτιμίας δὲ πρὸς ὑμέων
κυρήσας οὐκ ὁμοιώσομαι ὑμῖν, ἀλλ' ἔτοιμός εἰμι βοηθέειν
παρεχόμενος διηκοσίας τε τριήρεας καὶ δισμυρίους ὀπίτας καὶ
15 δισχιλίην ἵππων καὶ δισχιλίους τοξότας καὶ δισχιλίους σφενδονήτας
καὶ δισχιλίους ἵπποδρόμους ψιλούς· σίτον τε ἀπάσῃ τῇ Ἑλλήνων
στρατιῇ, ἔστ' ἂν διαπολεμήσωμεν, ὑποδέκομαι παρέξειν. Ἐπὶ δὲ λόγῳ
τοιῶδε τάδε ὑπίσχομαι, ἐπ' ᾧ τε στρατηγός τε καὶ ἡγεμῶν τῶν
Ἑλλήνων ἔσομαι πρὸς τὸν βάρβαρον· ἐπ' ἄλλῳ δὲ λόγῳ οὐτ' ἂν αὐτὸς
20 ἔλθοιμι οὐτ' ἂν ἄλλους πέμψαιμι.”

7.159 De voorwaarden van Gelon worden afgewezen

1 Ταῦτα ἀκούσας οὐτε ἠνέσχετο ὁ Σύαγρος εἶπέ τε τάδε· “Ἡ κε μέγ'
οἰμώξειε ὁ Πελοπίδης Ἀγαμέμνων πυθόμενος Σπαρτιήτας τὴν
ἡγεμονίην ἀπαιρηθῆσθαι ὑπὸ Γέλωνός τε καὶ Συρηκοσίων. Ἀλλὰ
τούτου μὲν τοῦ λόγου μηκέτι μνησθῆς, ὅκως τὴν ἡγεμονίην τοι
5 παραδώσομεν. Ἄλλ' εἰ μὲν βούλει βοηθέειν τῇ Ἑλλάδι, ἴσθι
ἀρξόμενος ὑπὸ Λακεδαιμονίων· εἰ δ' ἄρα μὴ δικαιοῖς ἄρχεσθαι, σὺ δὲ
μηδὲ βοηθέειν.”

7.160 Gelon zwakt zijn eisen af

1 Πρὸς ταῦτα ὁ Γέλων, ἐπειδὴ ὥρα ἀπεστραμμένους τοὺς λόγους τοῦ
Συάγρου, τὸν τελευταῖόν σφι τόνδε ἐξέφαινε λόγον· “ὦ ξεῖνε
Σπαρτιῆτα, ὄνειδεα κατιόντα ἀνθρώπῳ φιλέει ἐπανάγειν τὸν θυμόν·
σὺ μέντοι ἀποδεξάμενος ὑβρίσματα ἐν τῷ λόγῳ οὐ με ἔπεισας
5 ἀσχήμονα ἐν τῇ ἀμοιβῇ γενέσθαι. Ὅκου δὲ ὑμεῖς οὕτω περιέχεσθε
τῆς ἡγεμονίης, οἰκὸς καὶ ἐμὲ μᾶλλον ὑμέων περιέχεσθαι, στρατιῆς τε
ἔόντα πολλαπλησίης ἡγεμόνα καὶ νεῶν πολλὸν πλεύνων. Ἄλλ’ ἐπεῖτε
ὑμῖν ὁ λόγος οὕτω προσάντης κατίσταται, ἡμεῖς τι ὑπεῖξομεν τοῦ
ἀρχαίου λόγου. Εἰ τοῦ μὲν πεζοῦ ὑμεῖς ἡγέοισθε, τοῦ δὲ ναυτικοῦ
10 ἐγὼ· εἰ δὲ ὑμῖν ἡδονὴ τοῦ κατὰ θάλασσαν ἡγεμονεύειν, τοῦ πεζοῦ
ἐγὼ θέλω. Καὶ ἢ τούτοισι ὑμέας χρεὸν ἐστὶ ἀρέσκεσθαι ἢ ἀπιέναι
συμμάχων τοιῶνδε ἐρήμους.”

7.161 De Atheners beroepen zich op Homeros

1 Γέλων μὲν δὴ ταῦτα προετείνετο, φθάσας δὲ ὁ Ἀθηναίων ἄγγελος τὸν
Λακεδαιμονίων ἀμείβετό μιν τοισίδε· “ὦ βασιλεῦ Συρηκοσίων, οὐκ

ἡγεμόνος δεομένη ἡ Ἑλλάς ἀπέπεμψε ἡμέας πρὸς σέ, ἀλλὰ στρατιῆς.
Σὺ δὲ ὄκως μὲν στρατιὴν πέμψεις μὴ ἡγεύμενος τῆς Ἑλλάδος, οὐ
5 προφαίνεις, ὡς δὲ στρατηγήσεις αὐτῆς, γλίχεται. Ὅσον μὲν νυν παντὸς
τοῦ Ἑλλήνων στρατοῦ ἐδέου ἡγέεσθαι, ἐξήρκεε ἡμῖν τοῖσι
Ἀθηναίοισι ἡσυχίην ἄγειν, ἐπισταμένοισι ὡς ὁ Λάκων ἱκανός τοι
ἔμελλε ἔσεσθαι καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἀπολογεύμενος· ἐπεῖτε δὲ
ἀπάσης ἀπελαυνόμενος δέεαι τῆς ναυτικῆς ἄρχειν, οὕτω ἔχει τοι·
10 οὐδ' ἦν ὁ Λάκων ἐπίη τοι ἄρχειν αὐτῆς, ἡμεῖς ἐπήσομεν. Ἡμετέρη γάρ
ἐστὶ αὕτη γε μὴ αὐτῶν βουλομένων Λακεδαιμονίων. Τούτοισι μὲν ὦν
ἡγέεσθαι βουλομένοισι οὐκ ἀντιτείνομεν, ἄλλω δὲ παρήσομεν οὐδενὶ
ναυαρχεῖν. Μάτην γὰρ ἂν ὧδε πάραλον Ἑλλήνων στρατὸν πλεῖστον
εἶημεν ἐκτημένοι, εἰ Συρηκοσίοισι ἐόντες Ἀθηναῖοι συγχωρήσομεν
15 τῆς ἡγεμονίης, ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρεχόμενοι, μοῦνοι δὲ ἐόντες
οὐ μετανάσται Ἑλλήνων· τῶν καὶ Ὅμηρος ὁ ἐποποιὸς ἄνδρα ἄριστον
ἔφησε ἐς Ἴλιον ἀπικέσθαι τάξαι τε καὶ διακοσμήσαι στρατόν. Οὕτω
οὐκ ὄνειδος οὐδὲν ἡμῖν ἐστὶ λέγειν ταῦτα.”

7.162 “Doe het dan maar zonder mij als je kunt”

1 Ἀμείβετο Γέλων τοισίδε· “Ξεῖνε Ἀθηναῖε, ὑμεῖς οἴκατε τοὺς μὲν
ἀρχοντας ἔχειν, τοὺς δὲ ἀρξομένους οὐκ ἔξειν. Ἐπεὶ τοίνυν οὐδὲν
ὑπιέντες ἔχειν τὸ πᾶν ἐθέλετε, οὐκ ἂν φθάνοιτε τὴν ταχίστην ὀπίσω
ἀπαλλασσόμενοι καὶ ἀγγέλλοντες τῇ Ἑλλάδι ὅτι ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸ
5 ἔαρ αὐτῇ ἐξαραιρήται.” [Οὗτος δὲ ὁ νόος τοῦ ῥήματος, τὸ ἐθέλει
λέγειν· δῆλα γὰρ ὡς ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐστι τὸ ἔαρ δοκιμώτατον, τῆς δὲ
τῶν Ἑλλήνων στρατιῆς τὴν ἐωυτοῦ στρατιήν. Στερισκομένην ὦν τὴν
Ἑλλάδα τῆς ἐωυτοῦ συμμαχίης εἵκαζε ὡς εἰ τὸ ἔαρ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ
ἐξαραιρημένον εἴη].